

XI EDYCJA OGÓLNOPOLSKIEGO KONKURSU

„ŻOŁNIERZE WYKŁĘCI – BOHATEROWIE NIEZŁOMNI”

*ppor. MIECZYŚŁAW SZEWCZUK
ps. „WŁOCH” – żołnierz AK-WiN.
BOHATER ZAMOJSZCZYZNY.*

Pracę wykonała: SANDRA CARYK – klasa VIII, Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Suścu; opiekun – Anna

Praca powstała w oparciu o relację ustną – wywiad.

Wywiad z p. Anną KOPER, wujeczną wnuczką śp. Mieczysława Szewczuka

2022

- Czy mogłaby Pani opowiedzieć mi historię Mieczysława Szewczuka „Włocha”?

- Z przyjemnością... Choć jego życie było naprawdę trudne to uważam, że warto wspominać takie osoby. Powinniśmy brać z nich przykład i wyciągać lekcje z ich losu. A więc urodził się on 3 sierpnia 1929 r. w Pniówku. Był synem rolników: Franciszka Szewczuka i Marii zd. Duda. Ukończył 4 klasy szkoły powszechnej w Pniówku. Był kawalerem. Miał rodzeństwo, które bardzo kochał: brata Seweryna oraz siostry Henrykę i Alfredę, Alfreda to moja ukochana babcia, która długo walczyła o odnalezienie brata.

Mieczysław w czasie II wojny światowej pracował w gospodarstwie rolnym rodziców. Był pomocnym synem. W latach 1948-1950 uczył się stolarstwa w zakładzie stolarskim w Zamościu. Od listopada 1950 r. do marca 1951 r. spełniał swoje marzenie w pracy stolarza w Dąbrówce Małej koło Katowic. W marcu 1951 r. powrócił do domu w Pniówku. Do kwietnia 1951 r. pracował jako stolarz w Zamościu.

- Młody, zdolny i ambitny. Kiedy wstąpił do II konspiracji?

- W kwietniu 1951 roku był już członkiem placówki w Pniówku, a następnie wstąpił do oddziału lotnej żandarmerii Stanisława Pakosa „Wrzosa” z II Inspektoratu Zamojskiego AK. Oddział ten prowadził walkę z reżimem komunistycznym poprzez pozbawianie go wpływów finansowych (akcje ekspropriacyjne) i likwidacje osób związanych z nową władzą.

- Kiedy odbyła się pierwsza akcja partyzancka Mieczysława Szewczuka?

- To wydarzenie miało miejsce 1 maja 1951 r. około godz. 22.00. Mieczysław Szewczuk „Włoch” i Hipolit Duda, „Turek” postrzelili w Kalinówce Tadeusza Serafina. Serafin został ranny w rękę i nogę, lecz udało mu się uciec. Akcja partyzantów, mająca na celu jego likwidację, miała być odpłatą za przekazanie UB przez Serafina, informacji o Józefie Pysiu „Oстрыm”, który w wyniku obrażeń odniesionych w potyczce z MO Zamość 18 lutego 1951 r. zmarł.

- Kiedy Kalinowski i Mieczysławem po raz pierwszy zlikwidował jakiegoś członka ORMO i ZSMP?

- Właściwie to Kalinowski cały czas współpracował wraz z moim dziadkiem Szewczukiem. I to właśnie oni 9 maja 1951 r. zlikwidowali członka ORMO i ZSMP Jana Krosmana, który zajmował się śledzeniem członków oddziału „Wrzosa”. To właśnie Krosman zawiadomił UB o zabójstwie „aktywistów” i komendantów terenowych „Służby Polsce” Jana Ćwika i Jana Kostrubala.

- 27 września 1951r była duża akcja? Akcja też nieszczęśliwie zakończona dla „Włocha”?

- Tak, to właśnie wtedy ok. godz. 20.30 „Włoch” i „Wrzos” zabrali sołtysowi gromady Ruszków w gm. Łabunie – Bolesławowi Zawadzkiemu 1350 zł pochodzących z należności podatkowych. Sołtys, wydając pieniądze, poprosił, aby partyzanci wezwali świadków, którzy potwierdziliby ich zabór. „Wrzos” wezwał na świadków Andrzeja Nieściora i Tadeusza Byczka, którym partyzanci oznajmili, że zabrali sołtysowi pieniądze pochodzące z podatków.

- 27 września zakończyło się dobrą akcją. Ale kolejny dzień zakończył się nieszczęśliwie dla „Włocha”?

- Rzeczywiście. Następnego dnia, czyli 28 września o godz. 7.30 7.30 w Żwiartowie, gm. Krynice, zabrali sołtysowi Józefowi Boruckimu 3500 zł. z tytułu podatków. Pakos wystawił o pokwitowanie za ich zabranie. Tego samego dnia również pojawili się w Krynicach. Obaj partyzanci zabrali 13 000 zł. ze sklepu spółdzielni „Samopomocy Chłopskiej” w Krynicach. Mając za sobą dwa sukcesy skierowali się do Dzierążni. Odwiedzili sołtysa gromady Dzierążnia Stanisława Winiarskiego, któremu zabrali 9375 zł. z podatków. Ten fakt „Wrzos” potwierdził wobec zebranych świadków.

- Czy nikt nie alarmował do MO i PUBP o tych rozbojach?

- Ależ tak. W pościg za partyzantami udali się na rowerach komendant posterunku MO z Krynicy Stanisław Sławek i kpr. Józef Cybruch. Na drodze pomiędzy wsiami Dąbrowa

i Dzierążnia doszło do potyczki ogniowej z partyzantami. Podczas walki „Włoch”, szukając osłony, położył się w kartoflisku, zaś „Wrzosowi” udało się uciec. „Włoch” szybko został otoczony przez milicjantów i funkcjonariuszy PUBP Tomaszów Lub., którzy na miejsce dojechali samochodem. Partyzant nie mając możliwości ucieczki poddał się. O tym zdarzeniu dowiedzieliśmy się więcej z notatki „Wrzosa”. Pakos opisał je w swoich notatkach, posługując się jedyni pseudonimem Szewczuka. Nigdy dla swego i innych bezpieczeństwa, nazwisk nie ujawniał.

– Co było dalej, gdy „Włoch” został ujęty?

– Tak więc 28 września 1951 roku we wsi Dzierążnia w powiecie Tomaszów Lubelski zostaje aresztowany przez grupę pościgową MO i UB. Przewieziono go następnie do siedziby Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Tomaszowie Lubelskim, a następnie do Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Zamościu. Przechodził ciężkie śledztwo, w wyniku którego postanowieniem Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Lublinie z 1 października 1951r. „Włoch” został osadzony w więzieniu w Zamościu. Nie przyznawał się oczywiście do czynu, który mu zarzucali.

– Jak poszukiwano dowodów, czy domu Pakosa, dowódcy „Włocha” też doszło do rewizji?

– Tak, 26 października 1951 r. doszło do próby rewizji domu Stanisława Pakosa „Wrzosa” w Kolonii Łabunie. To właśnie wtedy doszło do potyczki z KBW, w czasie której przebywający w domu „Wrzos” zranił jednego z „kabewiaków” i uciekł. To go nie chroniło, gdyż podczas przeszukania domu po zdarzeniu, znaleziono różne dokumenty „Wrzosa”, opisujące m.in. próbę likwidacji Tadeusza Serafina; likwidację komendantów SP w Łabuniach J. Cwika i J. Kostrubały; likwidację Jana Krosmana; zestawienie osób z Krynicy (funkcjonariusze posterunku MO, urzędu gminy) oraz potyczki z MO i zatrzymania „Włocha”. W dokumentach „Wrzos” nie podawał nazwisk partyzantów lecz operował ich pseudonimami: „Francuz”, „Turek” i „Włoch”. UB szybko ustaliło, że informacje dotyczące zatrzymania „Włocha” są zbieżne z okolicznościami, w jakich zatrzymano Mieczysława Szewczuka. Ponownie przesłuchano Szewczuka, który wyjawiał UB nazwiska „Francuza” i „Turka” oraz przyznał się w wyniku przedstawionych i udokumentowanych zdarzeń do winy.

– Czy kolejne dni października były spokojne?

– Zdecydowanie do spokojnych one nie należały, gdyż już następnego dnia - 27 października 1951 r. PUBP Zamość dokonał zatrzymania Pawła Kalinowskiego „Francuza” i Hipolita Dudy „Turka” w Pniówku. W celu ich zatrzymania wysłano z PUBP Zamość podstępnie grupę pracowników operacyjnych, którzy udawali przedstawicieli Komitetu Wojewódzkiego PZPR, mających dokonać kontroli skupu zboża. W tym celu zorganizowali wiec w gromadzie Pniówek, podczas którego zatrzymano obu partyzantów. Zaś 31 października 1951 r. „Francuz” został tymczasowo aresztowany na podstawie postanowienia Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Lublinie i osadzony w więzieniu w Zamościu. I ironia losu – znowu byli razem, tyle że drogi powrotnej z tego miejsca nie było!

– Kiedy Mieczysław Szewczuk „Włoch”, Hipolit Duda „Turek” i Paweł Kalinowski „Francuz” otrzymali wyrok?

– Sąd działał ekspresowo. Pozwólcie, że wam to odczytam z rodzinnych dokumentów: 30 XI 1951 r. zostali oskarżeni przez WUBP Lublin o udział w związku przestępczym za posiadanie broni, akcje ekspropriacyjne, zabójstwa J. Cwika oraz J. Krosmana i zranienie T. Serafina. Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Lublinie z 20 grudnia 1951 r. sygn. Sr760/5, sąd, pod przewodnictwem kpt. Bolesława Kardasza, na sesji wyjazdowej w Zamościu, skazał Mieczysława Szewczuka i Pawła Kalinowskiego na karę śmierci z art. 4 § 1 i art. 14 § 1 dekretu z 13VI 1946 r., zaś H. Dudę na karę wieloletniego więzienia. Sąd stwierdził w wyroku, że oskarżeni Kalinowski i Szewczuk należeli do: „groźnej

terrorystyczno-rabunkowej bandy, do której wstąpili w 1951 r., czynili to z niskich pobudek, dokonywali morderstw ze szczególnym wyrafinowaniem i okrucieństwem, szkodząc wybitnie interesom Państwa Polskiego i naruszając oraz utrudniając, spokojne życie społeczeństwa mitującego pokój i budującego socjalizm. Sąd nie znalazł najmniejszej chociażby okoliczności łagodzącej w stosunku do oskarżonych Szewczuka i Kalinowskiego, uznając ich jednostkami wybitnie aspołecznymi, które należy wyeliminować na zawsze ze społeczeństwa”.

– **Czy rodzina nie starała się o uwolnienie tego wyroku?**

– Tak, sam Mieczysław pisał do Bieruta, jak też mama Mieczysława – Marianna Szewczuk dzień przed wigilią, 23 grudnia 1951 roku pisali prośbę o ułaskawienie do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Bolesława Bieruta, ale już 2 stycznia 1952 roku otrzymali odmowę. Wielki żal, że tak się bawiono życiem ludzkim, szczególnie życiem ludzi młodych

– **Jestem niesamowicie wstrząśnięta tą sytuacją... Nie udało się uratować wyroku?**

– Niestety nie... 31 stycznia 1952 r. decyzją B. Bieruta nie skorzystano z prawa łaski wobec Pawła Kalinowskiego i Mieczysława Szewczuka. 2 lutego 1952 r. Naczelny Sąd Wojskowy w Warszawie zawiadamiał szefa Wojskowego Sądu Rejonowego w Lublinie o nieskorzystaniu z prawa łaski i polecał niezwłoczne wykonanie kary śmierci.

– **Kiedy wyrok został wykonany?**

– Już 7 lutego 1952 r. ok. godz. 23. 00 Mieczysław Szewczuk i Paweł Kalinowski zostali straceni w więzieniu na Zamku w Lublinie. Choć minęło już tyle czasu to dalej nie mogę pogodzić się z tą tragedią. Moja babcia rozpaczala całe życie nad straconym losem swego młodego brata, dla której on był zawsze BOHATEREM! Tym BOHATEREM jest po dzień dzisiejszy dla całej naszej rodziny!

– **Czyli tak naprawdę wtedy ich życie zostało już stracone?**

– Tak, jestem nawet w posiadaniu protokołów ich śmierci. Szczątki obu żołnierzy antykomunistycznej konspiracji odkryto w listopadzie 2018 r. na cmentarzu przy ul.Unickiej w Lublinie podczas ekshumacji IPN. Noty identyfikacyjne podano do publicznej wiadomości 17 czerwca 2019 roku

Wyrok śmierci dla Pawła Kalinowskiego i dla Mieczysława Szewczuka

<p style="text-align: right;">66</p> <p style="text-align: center;">Protokół</p> <p style="text-align: center;">wykonania kary śmierci.</p> <p style="text-align: right;">Wykonano dnia <u>7.2.1952</u></p> <p>Skład:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1/ Prokurator Rejonowy Prokuratury Rejonowej w Lublinie 2/ Marszałek Sędziowski 3/ Lekarz Sędziowski <p>Opisano w przepisach § 20 Ga. IV, Reg. Urządzenia Sądu i Prokuratury Wojskowej wobec nie skorzystania z prawa łaski przez oskarżonego S.S. Szewczuka z dnia <u>31.1.1952</u> /<u>1</u>/ i przez oskarżonego S.S. Kalinowskiego z dnia <u>31.1.1952</u> /<u>1</u>/, której treść w dniu datującym się wykonano</p> <p>Wykonano w obecności w/wym. wyrok Sądu Rejonowego Sędzi Rejonowego w Lublinie z dnia <u>31.1.1952</u> Nr. <u>220/52</u> skazany</p> <p><u>Kalinowski Paweł i Szewczuk Mieczysław</u> na karę śmierci.</p> <p>Podpisali:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1/ Prokurator Rejon. Prok. Rej. w Lublinie 2/ Marszałek Sędziowski 3/ Lekarz Sędziowski 	<p style="text-align: right;">62</p> <p style="text-align: center;">Protokół</p> <p style="text-align: center;">wykonania kary śmierci.</p> <p style="text-align: right;">Wykonano dnia <u>7.2.1952</u></p> <p>Skład:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1/ Prokurator Rejonowy Prokuratury Rejonowej w Lublinie 2/ Marszałek Sędziowski 3/ Lekarz Sędziowski <p>Opisano w przepisach § 20 Ga. IV, Reg. Urządzenia Sądu i Prokuratury Wojskowej wobec nie skorzystania z prawa łaski przez oskarżonego S.S. Szewczuka z dnia <u>31.1.1952</u> /<u>1</u>/ i przez oskarżonego S.S. Kalinowskiego z dnia <u>31.1.1952</u> /<u>1</u>/, której treść w dniu datującym się wykonano</p> <p>Wykonano w obecności w/wym. wyrok Sądu Rejonowego Sędzi Rejonowego w Lublinie z dnia <u>31.1.1952</u> Nr. <u>220/52</u> skazany</p> <p><u>Kalinowski Paweł i Szewczuk Mieczysław</u> na karę śmierci.</p> <p>Podpisali:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1/ Prokurator Rejon. Prok. Rej. w Lublinie 2/ Marszałek Sędziowski 3/ Lekarz Sędziowski
---	---

Żyjemy w ciężkich warunkach gospodarczych, Polaki są
cynicy, mający małe utępowanie troje dzieci i
stara matkę, niebył w stanie poszukać miarę do szkoły.
Ja chodząc do szkoły musiałem pomagać ojcu w
gospodarstwie.

Potem przyszedł czas okupacji litewskiej, a
kiedy przyszedł Szczepan chwila wprawy i musiał
opierają, ja nie skorzystałem z tego szeregu, gdyż
będąc nie chciejący, poszedłem na służbę w fabryce
parobka i stuleciem do roku 1948.

W roku 1948 przyszedł miarę i poszedłem do miasta
w zawodzie stolarzskim, gdzie wykonywałem dobre
roboty, bo już po ośmiemciu miesiącach przeszedłem
jako szlachaniec w S. B. K. w Opatowie, były szeregim, a
miałem w koleji ogarnięcie, w P. P. B., "Kochan" woj.
Katowice, gdzie pracowałem do końca Lutego 1951.

Był to dla mnie naprawnie czas szczepim, gdyż mogłem
pracować tam dla siebie i dla ludności Opatowa, ale
szeregie moje i woli krótko.

Czyja obywatelstwo i prawo w Lutym 1951
przejechałem do rodziców, gdyż rodzice mi podległ
poborowi do wojska i tu na zabawie w naszej wiosce,
w kucharz i w najlepszym baranie.

Podszedł do mnie i chwycił mi ciabankę i wyprostował
na dłoń. Na dłoń był co miarę pistolet, grzeje mi
mnie, ja on jest baranie Polak i już dłoń z tobą
współpracownik. Komunistyczny Komitet, że...

ludzi do U.B. i z nimi wspólnie pracujecie.

Od dziś masz ślepo wspólnie pracować ze mną, bo inaczej to kula w rękę, a nas jest dużo, więc zechcę zastrzeżę mi, że o naszym spotkaniu ma nikt nie wiedzieć.

Ja będę metody i ciemny przestworzyłem się i nie pozostawiam otam nawet rochiem.

Bardzo ciężko mi było żyć pod zarządzeniem tego bandyty, ale ciemnota i strach o życie własne i rodziny.

Nie wiedziałem, że tym tak wielką krową, wzięcie naszej kochanej Ojczyzny Ludowej.

Wspólnie pracuję z bandą Pakosa: bratem odłam w zamachu na Serafina Tadusia zachwyciło go i Malinowca, pan. Zamiat, który został postrzelony przez Pakosa, byłem obecny przy zabiciu Grommowa Jana, lecz ja do niego nie strzelałem tylko Perkes i bratem uciał i napadzie robunkowym na sztywni.

O zabójstwie które miało miejsce w Łabunkach gm.

Łabunie pan. Zamiat, nie bratem uciałtu i nie jest mi wiadome kto dokonał tego zabójstwa.

Teraz wiem, że wzięciem wielką krową, naszą Ojczyznę Ludową, nadarem bardzo ubolewam. I

Zwracam się jeszcze raz do Ob. Prezydenta i do

do Ojca i opiekuna szary kłosa i proszę o łaskawe uchylenie mojego wyroku.

Do
 Prezydenta

0
 1

Prezydenta ~~wojny~~ ^{państwa} Rzeczypospolitej Polskiej Bolesława
 Bismuta w Belwederze Warszawskim.

Ja ~~Matka~~ ^{Matka} ~~Szwercaka~~ ^{Szwercak} ~~chłopaka~~ ^{chłopca} ~~praszę~~ ^{proszę} o przychylnie
 rozpatrzenie mojej prośby, mój syn który
 został skazany na karę śmierci dnia 20 XII 57
 przez Sąd Kryminalny w Dublinie na Stry w Komonie
 wojennej Wojskowej.

1022 2003-151
 22.12.57

Suzanna Sitno, pow. Komonie. Wg Dublin.

Prośba.

Ja Matka Szwercaka chłopaka proszę o przychylnie
 mi rozpatrzenie mojej prośby, mój syn który
 został skazany na karę śmierci dnia 20 XII 57
 przez Sąd Kryminalny w Dublinie na Stry w Komonie
 wojennej Wojskowej.

Do wam przysłał się, lecz sąd mi wziął tego pod
 uwagę. Jako młody chłopiec mający nadalnie 22 lat
 co mogło być z niego jeszcze być wszystko lecz sąd
 mi wziął tego pod uwagę i skazał go na karę śmierci
 więc my rodzice prosimy jeszcze wyżyć w towarz
 to własnie Ob. Prezydenta moim Ciotku tak
 usprawijmy i rozpatryduję nad tem młodzieńcem który
 mający nadalnie, nadalnie, 22 lat nie chyba on tego
 naprawdę by już więcej nie popełnił.

59

Wielce uprzejmie proszę Ob. Świątę parafialną J. J. J.
Bolesława Bismuta o przychylną przyjęcie mojej
prośby Matki o mojego syna od komy śmierci
która serdecznie dziękujemy Oby woleliby Rzeszy parafialny
polski z góry za Matka i Ojciec brat i siostry
prosimy własnie o mniejszy wymiar komy a mi
kay Świątci.

Szewcuk Marjanna.

Fundacja im.
Kazimierza
Wielkiego

Lublin dnia 2. I. 1926 r.

Charakterystyka

Włodzisław Mieczysław S. Franciszka ur. dnia 9. VIII. 1925 r. o w. kształt. 4 kl. szkoły podstawowej, pochodzenia orłowskiego syn biednego chłopa, skazany z art. 451 c. 1 k. z dnia 13. VI. 1926 r. i 250 KK na karę śmierci. Do popełnionego przestępstwa czesociowo przyznaje się, tłumacząc, że popełnił nieswiadomie, ponieważ był głupi, że popełnione przestępstwo wykazuje skrucie w. rok uważa za słuszny. Politycznie nierozwinięty, co Polski Ludowej ustosunkowany obojętnie, w życiu politycznym udziału nie brał. W czasie pobytu w tut. więzieniu uczestniczył w działaniu karany nie był, zachowuje się nieograbnie.

W/S z dnia 20. I. 1926 r. w sprawie o karę śmierci zasługuje.

Z-211
Franciszka

Prokuratura w Lublinie

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ
NACZELNA PROKURATURA WOJSKOWA

WYDZIAŁ IX

Nr U- 6/52

Warszawa, dnia 24 stycznia 1952.

D o r a ż n e

DO

**PREZYDENTA
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Przedstawiam w przedmiocie prawa łaski opinię w sprawie rozpoznanej przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Lublinie, którego wyrokiem z dnia 20 grudnia 1951 r., w trybie postępowania uproszczonego, S Z E W C Z U K Mieczysław s. Franciszka i K A L I - N O W S K I Paweł s. Władysława zostali skazani na kary śmierci.

Zeł.: skts

NACZELNY PROKURATOR WOJSKOWY
wz.

[Handwritten signature]

65

WNE -

WYSTĄPIENIE DN. 24.1.1952
15/10/52 akta 2.1

Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Lublinie z dnia 20 grudnia 1951 r. /t. II k. 309-316/ w sprawie Nr Sr. 760/51, w postępowaniu uproszczonym, zostali skazani między innymi:

I. S Z E W C Z U K Mieczysław s. Franciszka i Marii z d. Duda,

urodzony 9 sierpnia 1929 r. w Pniówku, pow. Zamość, narodowości i obywatelstwa polskiego, syn rolnika na 4 ha ziemi, kawaler, o wykształceniu 4 klas szkoły powszechnej, z zawodu stolarz, w wojsku nie służył, bez majątku, orderów i odznaczeń, bezpartyjny, uprzednio sądownie niekarany, zam. w Pniówku, pow. Zamość -

za przestępstwa:

z art. 14 § 1 Dekretu z dnia 13. VI. 1946 r., z art. 1 § 2 i 3 cyt. Dekretu, z art. 4 § 1 cyt. Dekretu, dwukrotnie z art. 225 § 1 KK, z art. 24 § 1 KKWP w związku z art. 225 § 1 KK, trzykrotnie z art. 259 KK -

łącznie na karę śmierci z utratą praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na zawsze oraz przepadkiem mienia na rzecz Skarbu Państwa.

Sąd uznał skazanego Szewczuka winnym tego, że:

- 1/ od kwietnia 1951 r. do 28 września 1951 r. na terenie wsi Pniówek, pow. Zamość brał udział w związku, mającym na celu zbrodnię, a mianowicie w bandzie terrorystyczno-rabunkowej, kierowanej przez Pakosa o ps. "Wrzos", w której posługiwał się ps. "Włoch" -
/art. 14 § 1 Dekretu z dnia 13. VI. 1946 r. - kara 10 lat więzienia/;
- 2/ w dniu 28 września 1951 r. na drodze między wsią Dzierążnia a Dąbrowe, pow. Tomaszów Lubelski, będąc uzbrojonym w broń palną, pistolet "Vis", wspólnie z bandytą Pakosem Stanisławem, dopuścił się gwałtownego zamachu na funkcjonariuszy M. O. z Posterunku w Krynicach, przez to, że oddał do nich szereg strzałów z pistoletu -
/art. 1 § 2 i 3 Dekretu z dnia 13. VI. 1946 r. - kara 15 lat więzienia wraz z przepadkiem mienia/;
- 3/ od kwietnia 1951 r. do 28 września 1951 r. na terenie powiatów Zamość i Tomaszów Lubelski przechowywał bez zezwolenia władzy broń palną, a mianowicie pistolety "Vis" nr 26059 i "TT" z amunicją -
/art. 4 § 1 cyt. Dekretu - kara 15 lat więzienia/;
- 4/ w dniu 6 maja 1951 r. w Lebunkach, pow. Zamość, pozbawił życia Cwika Jana, przez oddanie do niego kilku strzałów z pistoletu -
/art. 225 § 1 KK - kara śmierci z utratą praw na zawsze oraz przepadkiem mienia/;

- Kto odbierał notę identyfikacyjną w czerwcu 2019 roku w Warszawie?

- Tak się złożyło, że w naszym imieniu z rąk Prezesa IPN notę identyfikacyjną odbierał pan Marcin Krzysztofik, obecny dyrektor IPN Oddział Lublin. Podczas tego wydarzenia wręczono 24 noty, w tym kolegów naszego Mieczysława, czyli „Ostrego” i „Francuza”. W imieniu naszych rodzin przemawiał pan Adam Pys, bratanek Józefa Pysia, ps.Ostry, co zostało utrwalone na zdjęciach:

- **Po otrzymaniu not rodzina odetchnęła. Szykowano się do pogrzebu?**

- Tak, to były przyjemne chwile. Wreszcie mogliśmy ruszyć do przodu. Myśleliśmy też o unieważnieniu wyroku. Ale wszystko po kolei. Przygotowania do pogrzebu państwowego, a więc uroczystego ruszyły. Do tego wydarzenia angażowali się wszyscy członkowie rodzin żołnierzy II Inspektoratu Zamojskiego Armii Krajowej. W pojedynkę nie można było tego udźwignąć. Szczególne podziękowania za pomoc skierowaliśmy wtedy do obecnego Wojewody Lubelskiego pana profesora Przemysława Czarnka, dyrektora IPN, szczególnie wiceprezesa Krzysztofa Szwagrzyka oraz posła na Sejm RP pana Sławomira Zawiślaka, współorganizatora uroczystości pogrzebowych. O całość zadbał wnuk dowódcy naszych żołnierzy pan Dariusz Pilarski.

- **Cieszyliśmy się razem z Państwem, gdyż uczestniczyliśmy w tym uroczystym pogrzebie, przygotowując oprawę Mszy Świętej? To było wspaniałe dopełnienie starań wszystkich rodzin zamojskiego Inspektoratu AK.**

Plac przy krypcie Żołnierzy II Inspektoratu Zamojskiego Armii Krajowej

W imieniu rodzin przemawia bratanek sp. Józefa Pysia „Ostrego” – p. Adam Pyś

**Mszy Świętej przewodniczy Ordynariusz Diecezji Zamojsko - Lubaczowskiej
JE bp ks.dr Marian Rojek**

**Niezwykłe poruszające przemówienie Wojewody Lubelskiego
pana profesora Przemysława Czarnka**

– **Pani babcia Alfreda, a siostra Mieczysława Szewczuka marzyła o weryfikacji komunistycznego wyroku nad bratem. Kiedy to w końcu jej się udało?**

– Rzeczywiście, to było wielkie marzenie a jednocześnie cel życia mojej babci, która postanowiła odwołać się od wyroku, który zapadł na sesji wyjazdowej w Zamościu 20 grudnia 1951 roku, kiedy to Mieczysław został skazany na karę śmierci, którą wykonano 7 lutego 1952 w więzieniu na Zamku w Lublinie. Moja babcia postanowiła działać. Wniosła już w 2020 roku do Sądu Okręgowego w Zamościu II Wydziału Karnego odwołanie od wyroku. Takich wniosków złożyła kilka, bo sprawa się przeciągała

– **Czy Mieczysław Szewczuk otrzymał awans pośmiertny?**

– Tak. Decyzją Postanowienia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 21 września 2020 roku szeregowy Mieczysław Szewczyk otrzymał mianowanie pośmiertne na stopień podporucznika, które zostało wręczone w Zamościu 14 grudnia 2020 roku. Ale to nie wszystko, bo 23 września 2020 w Warszawie – Poz.847 Rej.283/2020 – Postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 21 lipca 2020 roku o nadaniu orderów Mieczysław Szewczuk został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. To była ogromna satysfakcja dla rodziny, gdyż wreszcie zasługi i dar życia Mieczysława złożony na ołtarzu Polski został doceniony! Na tę uroczystość odbioru odznaczenia ja osobiście otrzymałam zaproszenie od Wojewody Lubelskiego pana Lecha Sprawki w dniu 4 marca 2021 roku podczas uroczystości pogrzebowych śp.Romana Szczura, ps.Urszula w Radecznicy. Byłam! Odebrałam!

– **A jak wyglądała sprawa z odwołaniem wyroku?**

– Pierwszy wniosek został złożony 1 września 2020 roku, protokół z tego posiedzenia o Sygnaturze akt.II Ko 200/20 z dnia 10 grudnia 2020 znajduje się w aktach sprawy. Babcia niezadowolona składała kolejno następne wnioski, aż nareszcie wyrok orzeczono 3 listopada 2021 roku, niestety mojej babci już nie było, zmarła 27 lutego 2021 roku, szkoda, że odeszła z żalem, nie doczekawszy się oczyszczenia z niesłusznych zarzutów swego brata Mieczysława – Sygnatura akt II Ko 110/21 dostępna w Sądzie Okręgowym w Zamościu II Wdział Karny.

– **Współczujemy, a jednocześnie gratulujemy takich Bohaterów naszej zamojskiej ziemi? Dziękujemy za miłe i niezwykle spotkanie, które zaowocuje w przyszłości, gdyż jest ono dla nas wspaniałą lekcją historii. Lekcją, która uczy na przykładach! Przykłady i czyny do nas, młodego pokolenia przemawiają! Pokolenia, które szuka bohaterów i chce się z nimi identyfikować. Jeszcze raz gratulujemy Bohatera!**

Zdjęcia pochodzą z archiwum rodziny Pysiów, Szewczuków oraz 10.DH „Traperski Krag” im.Jana Leonowicza, ps.Burta z Suśca.

Zamość, dn. 14.12.2020 r.

**WYCIĄG Z WYCIĄGU POSTANOWIENIA
PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
z dnia 21 września 2020 roku
Nr 112.69.2020
o nadaniu pierwszego stopnia oficerskiego**

Na podstawie art. 134 ust. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. oraz art. 76 ust. 4, ust. 8 pkt 1, ust. 8a pkt 1 lit. a oraz ust. 8b ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1541 i 2020 oraz z 2020 poz. 374), na wniosek Ministra Obrony Narodowej niżej wymienieni mianowani zostają pośmiertnie na stopień:

PODPORUCZNIKA

6. szer. Mieczysław SZEWCZUK s. Franciszka r. 1929

**PREZYDENT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**
/-/ Andrzej DUDA

PREZES RADY MINISTRÓW
/-/ Mateusz MORAWIECKI

Za zgodność:
SPECJALISTA

WYDZIAŁU DYSCYPLINY WOJSKOWEJ, ODZNACZEŃ I MIANOWAŃ
Departamentu Kadr
(-) Romuald RYBA

Poświadczam wyciąg:

**WOJSKOWY KOMENDANT UZUPEŁNIEŃ
W ZAMOŚCIU**

ppłk Wojciech WITEK

Zamość, dnia 15.12.2020 roku, godz. 12⁰⁰

Poświadczam zgodność KOPII / GEPISU
z okazanym oryginałem dokumentu.

P. Ulanowski
Adwokat Piotr Ulanowski

Wojewoda Lubelski

Lech Sprawka

zaprasza

Panią Annę Koper

na uroczystość przekazania

KRZYŻA KAWALERSKIEGO ORDERU ODRODZENIA POLSKI

nadanego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
za wybitne zasługi dla niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej
pośmiertnie

sz. Mieczysławowi Szewczukowi „Włoch”

Ceremonia pogrzebowa kpt. Romana Szumskiego vel. Szczur „Urszula”

Czwartek, 4 marca 2021 roku, godz. 11.00

Radecznicza, Klasztor Ojców Bernardynów, ul. Klasztorna 6

Prosimy o potwierdzenie udziału do dn. 1 marca 2021 r.
tel.: 81 74 24 775, e-mail: prezydialny@lubln.uw.gov.pl
Prosimy o przybycie do godz. 10.40

Wzrost: dnia 17.02.2021 roku, godz. 10.00

poświadczam zgodność KOPII / ODDRUKU
z okazanym oryginałem dokumentu.

R. Monarski
Adwokat, 10-011 Ulanów

MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 23 września 2020 r.

Poz. 847

Rej. 283/2020

POSTANOWIENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 21 lipca 2020 r.

o nadaniu orderów

Na podstawie art. 138 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. oraz ustawy z dnia 16 października 1992 r. o orderach i odznaczeniach (Dz. U. z 2020 r. poz. 138) za wybitne zasługi dla niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej odznaczeni zostają:

KRZYŻEM OFICERSKIM ORDERU ODRODZENIA POLSKI

pośmiertnie

1. Bizior Stanisław, 2. Hadam Jan, 3. ks. Płonka Józef Wacław, 4. Rogalski Ludwik, 5. Stachyra Andrzej, 6. Szumski vel Szczur Roman,

KRZYŻEM KAWALERSKIM ORDERU ODRODZENIA POLSKI

pośmiertnie

7. o. Golba Piotr, 8. Kalinowski Paweł, 9. Pakos Stanisław, 10. Pyś Józef, 11. Szewczuk Mieczysław.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Duda*

**Kancelaria Adwokacka
adw. Piotr Ulanowski**

ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego 3/2b

22-400 Zamość

tel. 799 998 632

e-mail: adw.piotrulanowski@gmail.com

mbank 89 1140 2004 0000 3402 7741 8371

Zamość, dnia 23 marca 2021 r.

**Sąd Apelacyjny w Lublinie
II Wydział Karny**

za pośrednictwem

**Sądu Okręgowego w Zamościu
II Wydział Karny**

Wnioskodawca:

Alfreda Albrecht

PESEL 36121900044

zam. ul. Peowiaków 68/2

22-400 Zamość

reprezentowana przez

adw. Piotra Ulanowskiego

Sygn. akt II Ko 200/20

Zawiadomienie

Informuję, że wnioskodawczyni Alfreda Albrecht zmarła w dniu 27 lutego 2021 r. Powyższą informację przekazała jej wnuczka Pani Anna Koper zam. Peowiaków 68/2 w Zamościu.

Z poważaniem,

PROTOKÓŁ POSIEDZENIA

Dnia 3 listopada 2021r.

Sąd Okręgowy w Zamościu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący – Sędzia Przemysław Szyszka

Protokolant st.sekr.sądowy Dorota Wybacz

przy udziale Prokuratora Piotr Szafrński
rozpoznawał w sprawie następczyni prawnych wnioskodawczyni Alfredy Albrecht-Anny
Koper i Jolanty Marty Kaniowskiej
z wniosku pełnomocnika wnioskodawczyni
w przedmiocie stwierdzenia nieważności wyroku byłego Wojskowego Sądu Rejonowego w
Lublinie z 20.12.1951r.wobec Mieczysława Szewczuka w sprawie Sr 760/51- na podstawie
ustawy z 23.02.1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wobec osób represjonowanych za
działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego

Posiedzenie rozpoczęło o godz. 12:00

Na posiedzenie stawili się:

Następczyni prawna Anna Koper;

Następczyni prawna Jolanta Marta Kaniowska- nie stawiała się o terminie posiedzenia
zawiadomiona prawidłowo;

Pełnomocnik następczyni prawnych adw. Piotr Ulanowski, pełnomocnictwo w aktach
sprawy.

Strony nie zgłaszają wniosków formalnych.

Strony nie zgłaszają dodatkowych wniosków dowodowych.

Przewodniczący zreferował treść dokumentów nadesłanych przez Ministerstwa Obrony
Narodowej.

Strony nie wnoszą o ujawnienie przez odczytanie w/w dokumentów.

Kancelaria Adwokacka
adw. Piotr Ulanowski
ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego 3/2b
22-400 Zamość
tel. 799 998 632
e-mail: adw.piotrulanowski@o2.pl
mbank 89 1140 2004 0000 3402 7741 837

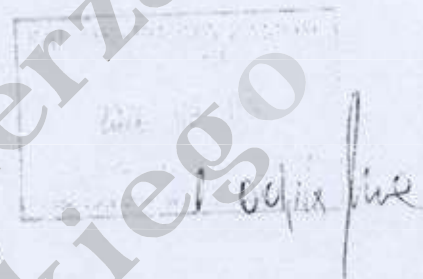
ODPIS

Zamość, dnia 1 września 2020 roku

Sąd Okręgowy w Zamościu
II Wydział Karny
ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego 11
22-400 Zamość

Wnioskodawca:

Alfreda Albrecht
PESEL 36121900044
zam. ul. Peowiaków 68/2
22-400 Zamość
reprezentowana przez
adw. Piotra Ulanowskiego

Wniosek

o stwierdzenie nieważności orzeczenia w trybie ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego

Na podstawie art. 1 ust. 1, art. 2 ust. 1 oraz art. 3 ust. 1 i 2 ustawy z 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (Dz. U. 2018.2099, t.j. z dnia 2018.11.05)

Wnoszę o:

- I. stwierdzenie nieważności wyroku Wojskowego Sądu Rejonowego w Lublinie wydanego na sesji wyjazdowej w Zamościu w dniu 20 grudnia 1951 r. w sprawie o sygn. akt Sr 760/51, w części dotyczącej skazania brata wnioskodawczyni Alfredy Albrecht - Mieczysława Szewczuka łącznie na karę śmierci z utratą praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na zawsze oraz przypadkiem mienia na rzecz Skarbu Państwa za przestępstwa z art. 1 § 2 i 3, art. 4 § 1 i art. 14 § 1 dekretu z dnia 13

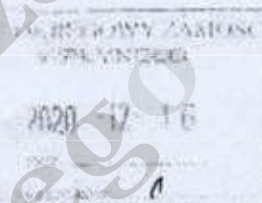
Kancelaria Adwokacka
adw. Piotr Ulanowski
ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego 3/2b
22-400 Zamość
tel. 799 998 632
e-mail: adw.piotrulanowski@o2.pl
mbank 89 1140 2004 0000 3402 7741 837

ODPIS

Zamość, dnia 14 grudnia 2020 roku

Sąd Okręgowy w Zamościu
II Wydział Karny
ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego 11
22-400 Zamość

Wnioskodawca:
Alfreda Albrecht
PESEL 36121900044
zam. ul. Peowiaków 68/2
22-400 Zamość
reprezentowana przez
adw. Piotra Ulanowskiego

Sygn. akt II Ko 200/20

Wniosek dowodowy

Na podstawie art. 167 k.p.k.

w n o s z ę o

przeprowadzenie dowodu z dokumentu w postaci wyciągu z postanowienia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Pana Andrzeja Dudy z dnia 21 września 2020 r. Nr 112.69.2020 sygnowany przez Prezesa Rady Ministrów Pana Mateusza Morawieckiego o nadaniu na wniosek Ministra Obrony Narodowej pierwszego stopnia oficerskiego – stopnia podporucznika szer. Mieczysławowi Szewczukowi s. Franciszka, na okoliczność, iż skazany wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Lublinie z dnia 20.12.1951 r., sygn. akt Sr 760/51 na karę śmierci Mieczysław Szewczuk w istocie był osobą represjonowaną za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego, co potwierdza przedmiotowy awans do stopnia podporucznika.

Piotr Ulanowski
Piotr Ulanowski
adwokat

Z poważaniem

W załączeniu:

- poświadczona za zgodność z oryginałem kopia wyciągu z postanowienia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 21.09.2020 r.

Kancelaria Adwokacka
adw. Piotr Ulanowski
ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego 3/2b
22-400 Zamość
tel. 799 998 632
e-mail: adw.piotrulanowski@o2.pl
mbank 89 1140 2004 0000 3402 7741 837

ODPIS

Zamość, dnia 14 grudnia 2020 roku

Sąd Okręgowy w Zamościu
II Wydział Karny
ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego 11
22-400 Zamość

Wnioskodawca:
Alfreda Albrecht
PESEL 36121900044
zam. ul. Peowiaków 68/2
22-400 Zamość
reprezentowana przez
adw. Piotra Ulanowskiego

Sygn. akt II Ko 200/20

Wniosek dowodowy

Na podstawie art. 167 k.p.k.

w n o s z ę o

przeprowadzenie dowodu z dokumentu w postaci wyciągu z postanowienia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Pana Andrzeja Dudy z dnia 21 września 2020 r. Nr 112.69.2020 sygnowany przez Prezesa Rady Ministrów Pana Mateusza Morawieckiego o nadaniu na wniosek Ministra Obrony Narodowej pierwszego stopnia oficerskiego – stopnia podporucznika szer. Mieczysławowi Szewczukowi s. Franciszka, na okoliczność, iż skazany wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Lublinie z dnia 20.12.1951 r., sygn. akt Sr 760/51 na karę śmierci Mieczysław Szewczuk w istocie był osobą represjonowaną za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego, co potwierdza przedmiotowy awans do stopnia podporucznika.

Piotr Ulanowski
Piotr Ulanowski
Adwokat

Z poważaniem

W załączeniu:

- poświadczona za zgodność z oryginałem kopia wyciągu z postanowienia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 21.09.2020 r.